

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 16/2016

27.10.2016

KIRJAUSOHJEEN JA TILILUETTELON PÄIVITYS SEKÄ OHJE ERITYISKATTEISTEN RAHAS- TOJEN JA KOLEHTIEN KIRJANPIDOSTA

1. Kirjausohjeen ja tililuettelon päivitys

Tililuettelo ja kirjausohje hyväksyttiin kirkkohallituksen virastokollegiossa 18.12.2015. Taloussuunnittelupäällikölle jätettiin mahdollisuus täsmentää ja päivittää ohjetta kirjanpidon ja kirjanpitojärjestelmän teknisten vaatimusten mukaiseksi. Toimeksiantojen tiliryhmärakennetta sekä rahastojen, kolehtien, keräysten ja lahjoitusten kirjanpidon ohjeistusta on täsmennetty Kirkon palvelukeskuksen kanssa laadittujen päivitysten perusteella.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmasta on poistettu tilit, joiden tarkoitus on kadonnut tai joiden kulua jokin toinen tili kuvaa paremmin. Poistetut tilit on merkitty tililuetteloon.

Tililuetteloon on lisätty tuottotili *366500 Testamentit ilman käyttötarkoitusta*. Tilille kirjataan ne seurakuntatalouden saamat testamentit, joille ei ole määritelty käyttötarkoitusta ja jotka tähän saakka on kirjattu tilille Muut lahjoitustuotot. Uuden tilin avulla tilikauden aikana saadut testamentit voidaan myös tilastoida. Testamenteista, joihin sisältyy käyttöehto, perustetaan rahasto ja pääoma kirjataan taseeseen toimeksiantojen pääomiin kuten aiemminkin.

Tase

Taseen vastattavien toimeksiantojen tiliryhmärakennetta, tilien nimiä ja kirjausohjetta on täsmennetty oikean ja selkeän kirjauskäytännön varmistamiseksi. Tilimuutokset ja kirjausohjeen päivitys perustuvat Kirkkohallituksen yleiskirjeeseen nro 39/2008 ja sen liitteisiin.

Jo tuolloin seurakuntia muistutettiin siitä, että kaikki seurakunnan toiminnan rahaliikenne kulkee seurakunnan kirjanpidon pankkitilien kautta ja että kaikki tilitapahtumat kirjataan seurakunnan kirjanpitoon. Tämän lisäksi seurakuntia muistutetaan edelleen, että kaikkien seurakunnan y-tunnuksen alaisten pankkitilien pitää olla seurakunnan taseessa ja että niiden tilitapahtumat kirjataan seurakunnan kirjanpitoon. Jos seurakunnalla on omana taseyksikkönä hoidettu hautainhoito-, testamentti- tai lahjoitusrahasto, myös sen pankkitilit ovat seurakunnan y-tunnuksen alaisia ja tilitapahtumat kirjataan kyseisen rahaston kirjanpitoon. Vuodesta 2017 alkaen kaikkien seurakuntatalouksien kirjanpito hoidetaan Kirkon palvelukeskuksessa.

Lahjoitusrahastojen pääomien tili 222000 *Muiden lahjoitusten pääomat* poistetaan tililuettelosta 31.12.2016. Tilillä olevat pääomat on siirrettävä joko tilille 228500 *Ulostilitettävät lahjoitukset* ja tilitetään varat edelleen ulkopuolisille saajille tai – jos tilillä on erityiskatteisten rahastojen pääomia – tilille 220000 *Testamenttirahastojen pääomat* tai tilille 221000 *Lahjoitusrahastojen pääomat*. Siirtokirjaukset on tehtävä vuoden 2016 aikana. Rahastolla tulee olla kirkkovaltuustoon tai yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymät säännöt.

Lahjoitusrahastojen pääomat voi sisältää vain erityiskatteisten rahastojen pääomia. Nämä syntyvät saaduista ehdollisista testamenteista tai lahjoituksista. Muut toimeksiantojen pääomat sisältävät ulostilitystä odottavia kolehteja, keräyksiä ja lahjoituksia. Muihin toimeksiantojen pääomiin merkitään lisäksi kuten tähänkin asti tilinpäätöksen informaatiotietona omana taseyksikkönään hoidettujen rahastojen pääomat.

Seurakunnan välitystehtävänä saamien kolehtien, keräysten ja lahjoitusten kirjaamiseen käytetään muiden toimeksiantojen pääomien neljää tiliä, jotka ovat ulostilitettävälle jumalanpalveluskolehdeille, muille kolehdeille, keräyksille ja lahjoituksille. Ryhmässä on kaksi uutta tiliä, 224100 *Ulostilitettävät muut kolehdit* ja 228500 *Ulostilitettävät lahjoitukset*. Jumalanpalveluksissa kerätyt ulostilitettävät kolehdit ja muut ulostilitettävät kolehdit kirjataan omille tileilleen, jolloin kolehtien tuotot saadaan tilastoitua.

Tilin 228000 nimi on muutettu nimeksi *Ulostilitettävät keräykset* (aiemmin Keräysvarojen pääomat). Tilille kirjataan ulostilitettävät, esimerkiksi myyjäisistä, konserteista ja ruoka- ja kahvimaksuista kertyneet tuotot. Tilille saldoksi jääneet tilittämättömät keräystuotot on tilitettävä mahdollisimman pian. Tilillä mahdollisesti olevat seurakunnan toiminnalle kuuluvat varat on tuloutettava tuloslaskelmaan ja käytettävä tarkoitukseensa.

Saadut ulostilitettävät kolehdit, keräykset ja lahjoitukset kirjataan tileille 224000–228500. Tilitykset saajille kirjataan samoilta tileiltä. Tileille ei kerry saldoa. Tilitykset on tehtävä säännöllisesti ja mahdollisimman pian.

Rahankeräyksestä

Rahankeräyslaki ei anna seurakuntatalouksille lupaa järjestää muita rahankeräyksiä kuin kolehdin keräämisen. Tässä ohjeessa keräyksellä tarkoitetaan esimerkiksi myyjäisistä, konserteista ja ruoka- ja kahvimaksuista kertyneitä tuottoja. Kolehdin keräämisestä on lisätietoa yleiskirjeissä 13/2016, Vuoden 2017 kirkkokolehdit, ja 21/2015, Kolehdin kerääminen sähköisillä välineillä.

2. Erityiskatteisten rahastojen ja kolehtien kirjanpito

Seurakuntatalouksia muistutetaan, että Kirkkohallituksen yleiskirjeen 39/2008 ohjeet kolehtien, keräysten ja erityiskatteisten rahastojen kirjanpidosta liitteineen on edelleen soveltuvin osin voimassa. Kirkon palvelukeskukseen siirtymisen myötä joihinkin kirjauskäytäntöihin on tullut tarkennuksia ja pieniä muutoksia. Kirkon palvelukeskuksessa on laadittu yleiskirjeen 39/2008 ja edellä kuvattujen tilimuutosten pohjalta kaksi kirjanpidon ohjetta: *Erityiskatteisten rahastojen kirjanpito* ja *Kolehtien, keräysten ja lahjoitusten kirjanpito*. Ohjeet on valmisteltu Kirkon palvelukeskuksen ja Kirkkohallituksen yhteistyönä, ja ne on julkaistu Kirkon palvelukeskuksen Akkunan kirjanpidon ohjeissa.

Päivitetyt tililuettelot ja kirjausohjeet on julkaistu Sakastissa <http://sakasti.fi/seurakuntatalous> -> Laskentatoimi ja tilinpäätös -> Tililuettelot ja kirjausohje. Tiedusteluihin vastaa taloussuunnittelupäällikkö Pasi Perander, sähköposti etunimi.sukunimi(a)evl.fi tai puhelin 050 349 6902.

KIRKKOHALLITUS

Jukka Keskitalo

Pirjo Pihlaja

ISSN 1797-0326